

**DOLNY
ŚLĄSK**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI MAŁA WIEŚ GÓRNA W GMINIE SULIKÓW

Mała Wieś Górna – malownicza wieś współpracy i wypoczynku.

AUTORZY - Grupa Odnowy Wsi Mała Wieś Górna w składzie:

- Anna Święta
- Renata Stachyra
- Małgorzata Pławiak
- Wioletta Suhecka
- Anna Czubat

MODERATORZY:

- Irena Krukowska-Szopa
- Krzysztof Szustka

Marzec 2012 r

SPIS TREŚCI

.....	2
ANALIZA ZASOBÓW	3
.....	6
ANALIZA SWOT	7
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI	8
WIZJA.....	9
.....	9
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI.....	10
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI.....	11
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	14
UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO	16

Przeprowadzenie warsztatów zostało sfinansowane ze środków Gminy Sulików
Koordinator gminny – Regionalnej Odnowy Wsi Dolnośląskiej -
Angelika Suchecka

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). Opracowanie: Ryszard Wilczyński

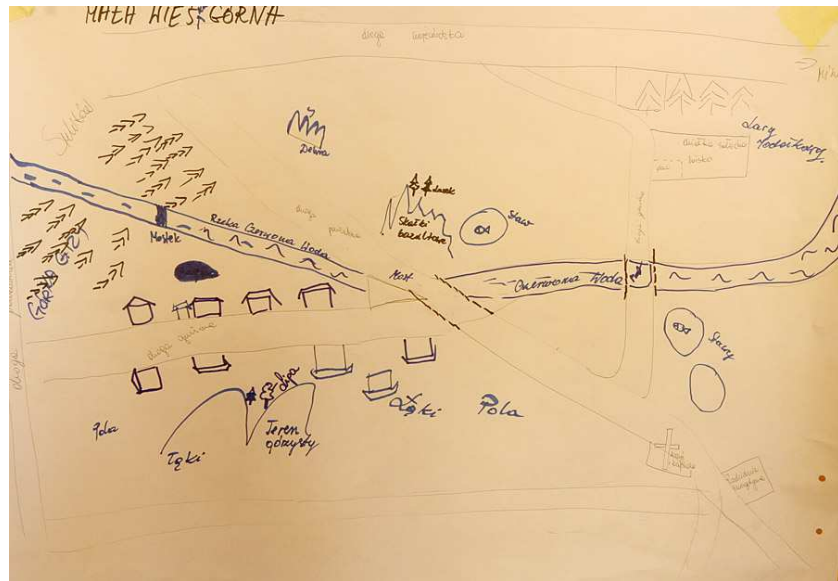
Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		M a ł e	D u ż e	W y r ó ż n i a j ą c e
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Przedgórze Izerskie, teren pagórkowaty, w dolinie rzeki Czerwona Woda			X
stan środowiska	Malowniczy krajobraz, skałki bazaltowe, pagórki, dolina rzeki, fragmenty łąk świeżych i wilgotnych, zarośla w bezleśnej dolinie rzeki, różnorodne zbiorowiska leśne (łągi nadrzeczne, grądy i dąbrowy). Brak przemysłu.			x
walory klimatu	Klimat najłagodniejszy w całych pobliskich Sudetach. Z zaznaczonymi wpływami oceanicznymi z zachodu i kontynentalne z wschodu. Średnia temp. Roczna 7-8 st.C., średnia temp. Od IV- IX przekracza 14 st.C., najczęściej wieją wiatry z zachodu i północnego zachodu, silniejsze w dzień niż w nocy. Liczba dni pochmurnych jest trzykrotnie większa niż dni słonecznych. Średnia suma opadów rocznych to 600-800 mm najmniej w lutym, a najwięcej od czerwca do sierpnia. Ulewne deszcze powodują szybki przybór wód i powodzie.			x
walory szaty roślinnej	Pola uprawne, łąki kośne i pastwiska, drzewa i krzew, zbiorowiska leśne. Występują chronione grzyby: szmaciak gałęzisty, sromotnik bezwstydnny. Rośliny tj. grądział żółty, paprotka zwyczajna, dęby, świerki, modrzewie,, sosny, konwalia majowa, czarna bez, kalina, leszczyny, bluszcz, perlówka jednokwiatowa (trawa), zawilce, wawrzynek wilczełyko, storczyk szerokolistny, Listera jajowata			x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Liczne drzewa spełniające wymogi pomników przyrody: jesion wyniosły, klon jawor, czereśnia ptasia oraz roślinność: bezzieleniowy storczyk gnieźnik leśny, paprotka zwyczajna. Na wyróżnienie zasługują liczne wychodnie bazaltowe z rzadką florą naskalną.			x

świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Siedliska sarny,danieli,bażanta, dzikich kaczek, wiewiórki,lisa oraz minoga strumieniowego, modraszka telejus, modraszka nausitos, trzeli zielonej, wydry i rzekotki drzewnej.			x
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka Czerwona Woda, która jest trzeciorzędowym, prawobrzeżnym dopływem Nysy Łużyckiej. Wypływa ze źródeł w Czechach i płynie przez Miedzianą , Bierną ,Radzimów jako bystra wąska struga. W Małej Wsi Górnej nieznacznie się rozszerza , by utworzyć przełom w lesie za cmentarzem w Sulikowie , a Małą Wsią Górna. Studnie z wodą zdatną do użytku, stawy hodowlane.			x
wody podziemne	głębokie wody typu szczelinowego,liczne studnie głębinowe.			x
Gleby	Dobrej klasy głównie III i IV.			x
Kopaliny	Bazalt			x
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury	Kilka obiektów zabudowy łużyckiej: budynek mieszkalny nr 23, budynek gospodarczy nr 40, zabudowa mieszkalnoo-gospodarcza nr 41 i 5		x	
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Duża działka na cele sołeckie, boisko, plac zabaw.			x
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Liczne gospodarstwa w złym stanie.		x	
zabytki i pamiątki historyczne	Zabudowa łużycka m. in. kapliczka.			x
osobliwości kulturowe	Kapliczka z krzyżem			x
miejsca, osoby i przedmioty kultu		x		
święta, odpusty, pielgrzymki	Obrzędy religijne pod krzyżem: nabożeństwa majowe, różańcowe, śwęcienie pokarmów			x
tradycje, obrzędy, gwara	-Bożonarodzeniowe: puste miejsce przy stole, ubieranie drzewka choinkowego, dzielenie się opłatkiem, dwanaście potraw na stole wigilijnym, sianko pod obrusem, robienie prezentów pod choinkę. -Noworoczne: witanie nowego roku na dworze przy fajerwerkach, wzajemne składanie życzeń wśród sąsiadów, kolednicy, sypanie zbożem „ aby się darzyło” -wilekanocne: kraszenie jajek w naturalnych łupkach cebuli, śwęcienie pokarmów pod krzyżem, śwęcienie palmy, śmingus – dyngus. -Inne: prima- aprilis, dożynki- wykonywanie wieńca dożynkowego, przyjmowanie księdza z kołędą.			x
legandy, podania i fakty historyczne	Wieś powstała dzięki kolonistom z niemiec w XIII w. Pierwsi chałupnicy trudnili się tkactwem lnianym. We wsi był również młyn i karczma. Po wojnie trzydziestoletniej			x

	napłynęli egzultanci z Frydlandu oraz protestanci z Wojcieszwa k. Jeleniej Góry. Po II wojnie światowej osiedlają się kresowiaci z powiatów Przemyślany, Krzemieniec, Równe i Lida.			
przekazy literackie	„Gmina Sulików Informator Przyrodniczy” aut. Waldemar Ben, Jolanta Loritz-Dobrowolska, „Polskie Górne Łużyce” aut. Waldemar Ben.			x
ważne postacie i przekazy historyczne		X		
specyficzne nazwy	Pierwotna nazwa to Krowi Ogon , później Kuczail, Kuhczayl, Kwezayl, Kwzcayl, Kwehezayl, Następnie Półwieś Górna (Oberhalbendorf), Po II wojnie światowej obowiązuje nazwa Półpica Górna lub Półpice Górne. Obecnie funkcjonujące nazwy niektórych miejsc w we wsi,: Debra, Górka Gizy.			X
specyficzne potrawy	Barszczyk z uszkami, kutia, kompot z suszu, makiełki, pierogi z kapustą i grzybami, karp w galarecie, żurek z białą kiełbasą, mazurki, baby wielkanocne, jaja w majonezie.			x
dawne zawody		X		
zespoły artystyczne, twórcy		X		
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową			x	
działki pod domy letniskowe		x		
działki pod zakłady usługowe i przemysł			x	
pustostany mieszkaniowe	Kilka : stodoła, obora, świetlica, 1 dom		x	
pustostany poprzemysłowe		x		
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Liczne stodoły		X	
Infrastruktura społeczna				
placze publicznych spotkań, festynów	Działka sołecka, boisko, plac zabaw			x
sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica w stanie ruiny			x
miejsca uprawiania sportu	boisko			x
miejsca rekreacji	Plac zabaw dla dzieci			x
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne				x
Szkoły		X		
Przedszkola		X		
Biblioteki		X		
placówki opieki społecznej		X		
placówki służby zdrowia		X		
Infrastruktura techniczna				
Wodociąg	Jest w całej wsi			X
Kanalizacja				X
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Droga wojewódzka – asfalt - stan dobry Droga powiatowa- szutrowa - stan b. zły Droga gminna – asfalt - stan dobry			x

	Droga wewnętrzna – szutrowa – stan katastrofalny Oświetlenia brak			
chodniki, parkingi				X
Przystanki	1 przystanek przy drodze wojewódzkiej			X
sieć telefoniczna i dostępność internetu	Telefonia komórkowa i stacjonarna, internet radiowy dostępność dobra			x
telefonie komórkowa	Zasięg wszystkich operatorów sieci.			x
Inne				
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)			X	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty			x	
Gastronomia			x	
miejsca noclegowe			X	
gospodarstwa rolne	Nieliczne gospodarstwa wielohektarowe, większość gospodarstw małohektarowych.			x
uprawy hodowle	Hodowla bydła mięsnego, owce, pola uprawne, żepak, gryka, kukurydza, zboża, łąki i pastwiska, drób.			x
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Biomasa: słoma, odpady rolne : obornik, gnojowica.		X	
zasoby odnawialnych energii	Dobre warunki do uprawy roślin energetycznych		X	
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	8.125,00 – środki z Funduszu Sołeckiego.			X
środki wypracowywane	16.036,00 – środki mieszkańców, sponsorów.			X
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi		X		
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą		X		
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Uzdolniona i aktywna społecznie i sportowo młodzież: Skałci Europy- 1 dziewczyna i 3 chłopców, Osięgnięcia sportowe lekkoatletyka- 1 dziewczyna i 5 chłopców.			x
Przedsiębiorcy, sponsorzy				x
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Nieliczni. Około 16 gospodarstw			x
Pracownicy nauki		X		
Związki i stowarzyszenia	Planowane założenie stowarzyszenia lub fundacji.			X
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)			x	
Współpraca zagraniczna i krajowa			x	
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	„Gmina Sulików Informator Przyrodniczy” aut. Waldemar Ben, Jolanta Loritz-Dobrowolska, „Polskie Górne Łużyce” aut. Waldemar Ben, Biuletyn Gminny		X	

Strony WWW	Planowane założenie strony internetowej, profil na portalu społecznościowym.			x
------------	--	--	--	---

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Urozmaicony krajobraz :skałki bazaltowe, teren pagórkowaty, Przedgórze Izerskie,- T 2. plac zabaw dla dzieci, boisko-S 3. bardzo duża działka na cele sołeckie-S 4. aktywna mała grupa mieszkańców-J 5. duża ilość młodego pokolenia-T 6. duża ilość drzew spełniających warunki pomników przyrody-T 7. sidliska saren, bażantów, zajęcy, lisów, wiewiórek-T 8. ziemia w większości dobrej klasy III i IV-B 9. dobra dostępność internetu-S 10. obrzędy religijne przy kapliczce z krzyżem-T	1. brak miejsca integracji społeczności wiejskiej oraz spotkań-S 2. małe zaangażowanie społeczeństwa w sprawy wsi-J 3. bardzo zły stan dróg gminnych i powiatowych-S 4. brak oświetlenia-S 5. świetlica w stanie ruiny-S 6. brak miejsc pracy i zakładów usług.-S 7. duża liczba budynków gospodarskich w złym stanie-S 8. mała liczba osób z wyższym wykształceniem-J
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. możliwość pozyskania środków zewnętrznych-B 2. poprawa jakości dróg powiatowych i gminnych-S 3. wzrost zainteresowania osiedlaniem się we wsi-B 4. poprawa komunikacji miejskiej-J	1. zła nawierzchnia dróg- J 2. mała ilość funduszy na rozwój wsi-T 3. możliwość powodzi-J 4. duża ilość osób bezrobotnych-B 5. możliwość migracji młodzieży do większych miejscowości-T

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego (+) -

5	0
0	1

Wnioski: Obszar MOCNY a otoczenie NIEKORZYSTNE

Zalecenia: Wykorzystać mocne strony w procesie odnowy wsi

Standard życia (warunki materialne) (-) =

3	1
6	1

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie OBOJĘTNE

Zalecenia: zniwelować słabe strony oraz wykorzystać mocne

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (-) +

1	2
2	1

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie KORZYSTNE

Zalecenia: Zniwelować słabe strony oraz wykorzystać mocna i szanse

Byt (warunki ekonomiczne) (+) =

2	2
0	2

Wnioski: Obszar MOCNY a otoczenie OBOJĘTNE

Zalecenia: wykorzystać mocne strony i szanse w procesie odnowy wsi

WIZJA

Wizja hasłowa

Mała Wieś Górna – malownicza wieś współpracy i wypoczynku.

Wizja opisowa

Mała Wieś Górna to malownicza i zadbana wieś, w której mieszkańcy współpracują i wzajemnie sobie pomagają. Posiadamy dobrej jakości infrastrukturę techniczną, a baza rekreacyjno - kulturalna jest chętnie wykorzystywana przez wszystkich mieszkańców. Jesteśmy społeczeństwem łączącym pokolenia i kultywującym tradycje i obyczaje lokalne. Żyje nam się dostatnio i wieś jest znana w regionie.

Praca nad strategią

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

na okres XII 2011 – XII 2012 r.

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punkta cja	Hierarc hia
			Organiz acyjnie	Finanso wo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólna zabawa	Marzenia-Festyn-IV-V	Tak	Tak	2,2,2,4	10
Na czy nam najbardziej zależy?	Miejsce spotkań	Zagospodarowanie działki nr 53- wyburzenie budynku, posprzątanie terenu- V-VIII	Tak	Nie	3,4,4,5	16
Co nam najbardziej przeszkadza ?	Zły stan dróg	Remont drogi powiatowej V-IX	Nie	Nie	5,5,3,5	18
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Podniesienie integracji mieszkańców	Założenie stowarzyszenia wiejskiego lub fundacji	Tak	Tak	4,1,3,2	10
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Czyste i zadbane otoczenie	Sprzątanie wsi IV	Tak	Tak	1,3,1,1	6

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI

Wizja:

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju	
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		3. Co nam może przeszkodzić?	
	Zasoby Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i Szanse Co wykorzystamy?	BARIERY Słabe strony Co wyeliminujemy? Zagrożenia Czego unikniemy?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Zachowanie kultury i tradycji wsi	Mieszkańcy wsi (duża ilość młodego pokolenia). Kapliczka z krzyżem Lasy, łąki, liczne występy bazaltowe	-Obrzędy religijne przy kapliczce z krzyżem z dużym udziałem młodego pokolenia. Łączenie pokoleń. -Położenie miejscowości w malowniczym krajobrazie -Pozyskane środki zewnętrzne -Mieszkańcy wsi -Stare zdjęcia, mapy, teksty źródłowe	-Możliwość migracji młodzieży do większych miejscowości. -Brak zaangażowania mieszkańców	1.1 Odnowa i remont kapliczki 1.2 Obrzędy pod krzyżem 1.3 Organizacja kiermaszu w naszej wsi 1.4 Renowacja istniejącej zabudowy łużyckiej 1.5 Tablica informacyjna z historią naszej miejscowości 1.6 Zachowanie zasobów krajobrazowych 1.7 Utworzenie wiejskiego centrum kultury (rękodzielnictwo, edukacja, wystawy, kiermasze) 1.8 Założenie kroniki wsi
B. STANDARD ŻYCIA				

<p>1.Rozbudowa infastruktury technicznej 2.Rozbudowa infrastruktury społecznej 3.Poprawa wizerunku wsi 4. Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej</p>	<p>-Mieszkańcy wsi. -Fundusz Sołecki. -Boisko -Plac zabaw -drogi powiatowe i gminne</p>	<p>Przeznaczenie środków z Funduszu Sołeckiego na remont istniejącego przystanku autobusowego. Organizacja miejsca integracji społecznej. Poprawa wizerunku wsi poprzez wspólnie sprzątnięcie w ramach akcji „Sprzątnięcie Świata”.</p>	<p>Brak środków zewnętrznych na remont infrastruktury technicznej i społecznej. Zły stan dróg gminnych i powiatowych Brak kanalizacji Niedoposażony plac zabaw i boisko sportowe Brak oświetlenia Zły stan zaplecza sportowo-rekreacyjnego</p>	<p>1.1 Remont mostów 3 szt. 1.9 Remont drogi powiatowej 1.10 Remont dróg gminnych 1.11 Budowa oświetlenia 2.1 Budowa przystanków 2 szt. 2.2 Remont istniejącego przystanku autobusowego 2.3 Budowa miejsca integracji społecznej 2.4 Budowa lub odbudowa świetlicy wiejskiej 3.1 Sprzątnięcie wsi 4.1 Modernizacja i doposażenie placu zabaw 4.2 Przygotowanie terenu , ogrodzenie i doposażenie boiska sportowego</p>
C. JAKOŚĆ ŻYCIA				

<p>1.podniesienie integracji mieszkańców 2. Zwiększenie oferty oświatowo- rekreacyjnej 3. Zwiększenie inegracji i bezpieczeństwa mieszkańców</p>	<p>- Boisko - Duża działka na cele sołeckie -kapliczka z krzyżem -zasoby ludzkie</p>	<p>-położenie u zbiegu trzech granic: Polska , Niemcy , Czechy.</p>	<p>-problem wandalizmu, alkoholizmu i perspektywy spędzenia czasu wolnego -słaba współpraca i mała aktywność mieszkańców - niewystarczająca komunikacja miejska -niedobór miejsc pracy -brak zaangażowania części mieszkańców w sprawy wsi</p>	<p>1.1 Organizacja festynu „Marzenalia”w naszej wsi 1.2 Zagospodarowanie miejsca przestrzeni publicznej „Debra” 1.3 Założenie stowarzyszenia wiejskiego 1.4 Organizacja balu karnawałowego 2.1 Organizacja cyki imprez integrujących mieszkańców wsi np. kiermasz wielkanocny, Marzenalia , dzień matki i dziecka, wakacyjny festyn pożegnania lata, mikołajki w naszej wsi. 2.2 Organizacja zbiórek publicznych 2.3 Bosa ścieżka 2.4 ścieżka zdrowia 2.5 ścieżka rowerowa 3.1 Organizacja zajęć pozaszkolnych dla młodzieży i dzieci 3.2 Organizacja zajęć popołudniowych dla wszystkich mieszkańców wsi</p>
D. BYT				
<p>1. Rozwój przedsiębiorczości wiejskiej 2. Wieś znana w regionie</p>	<p>Strona internetowa. Publikacja informacyjna. Witacze. Tablice informacyjne.</p>	<p>Promocja wsi. Organizacja szkoleń.</p>	<p>Brak miejsc pracy i zakładów usługowych. Duża ilość osób bezrobotnych. Mała ilość funduszy na rozwój wsi.</p>	<p>1.1 Szkolenia z zakresu działalności agroturystyki 1.2 Szkolenia z zakresu zakładania i rozwoju działalności gospodarczej (sklep, usługi) 2.1 Promocja wsi (strona internetowa, witacze, tablice informacyjne)</p>

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Mała aktywna grupa

Młode społeczeństwo wiejskie

Plac zabaw dla dzieci

„Debra” – przestrzeń publiczna

Kapliczka z krzyżem

Piękna lipa

Zabudowa łużycka

rzeka Czerwona Woda

UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO